

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЦЕСУ ПРАКТИЧНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У ВИЩИХ УЧБОВИХ ЗАКЛАДАХ

Бойко В.С. к.т.н., доцент кафедри обладнання переробних і харчових виробництв
Бойко О.В. к.т.н., доцент кафедри охорони праці і безпеки життєдіяльності
Таврійський державний агротехнологічний університет
Тел. 42-06-13, 42-12-84

Анотація - розглянути питання практичної підготовки фахівців визначені проблеми та сформульовані шляхи та завдання їх вирішення .

Ключові слова: виробниче навчання, форми, методи, завдання.

Нові соціально-економічні умови в Україні вимагають значного підвищення якості професійної освіти працівників, зокрема випускників вищих учбових закладів. Ринкові відносини, що формуються, пред'являють високі вимоги не тільки до якості виконання трудових функцій, культури праці і міжособових комунікацій сучасного фахівця, але і передбачають його вміння ініціативно вирішувати професійні проблеми.

Державний освітній стандарт не враховує, і не може враховувати, різноманіття вимог, які пред'являються до кваліфікації фахівця в конкретному регіоні, на підприємстві, не орієнтує викладацький колектив Вузів на виявлення шляхів реалізації даних вимог. Аналіз стану практичного навчання у вищих учбових закладах показує, що досягнення вимог працедавця до якості навчання в рамках тільки традиційних форм і методів утруднено, вони значно вичерпали себе. Професійна компетентність випускників повинна забезпечуватися не тільки реформуванням змісту професійної освіти, але і розвитком форм організації навчання, в першу чергу, практичного.

Не дивлячись на різносторонність, обширність досліджень у вітчизняній і зарубіжній літературі, наявність досвіду педагогів-новаторів, інноваційні форми організації виробничого навчання, на відміну від теоретичного, в нових умовах освітнього процесу спеціально не дослідилися і не розглядалися. Принцип варіантності, що реалізовується в професійній освіті, дає можливість застосування різних методів диференційованої роботи студентів, з доповненням, насиченням колективних форм навчання елементами самостійної перетворюючої діяльності. Проте, що впровадження нововведень в практичному навчанні відбувається поволі, що обумовлює наявністю суперечностей між:

- вимогами до кваліфікації випускників з боку працедавців і відсутністю сучасної виробничої бази для організації практичного навчання і виробничої практики;

- необхідністю формування професійних компетенцій студентів і застосуванням викладачами виробничого навчання в основному стереотипів організації уроку, що традиційно склалися;

- необхідністю розвитку форм практичного навчання, створення учбово-виробничих об'єктів (цехів, полігонів, учбових господарств і т. д.) і відсутністю рекомендацій і методик по їх впровадженню;

- слабким впливом працедавців на зміст освітніх програм практичного навчання і форм їх реалізації. Вирішення цих суперечностей значно поліпшить розвиток форм і методів практичного навчання і їх подальших перспектив у зв'язку з модернізацією професійної освіти і потребами економіки країни в кваліфікованих працівниках.

Тому одному з важливих завдань системи освіти, є впровадження в практику інноваційних форм організації практичного навчання, що змінюють характер і способи учбово-виробничої діяльності студентів і що інтенсифікують діяльність викладача виробничого навчання.

Практична підготовка - компонент учбового процесу, основною метою якого є формування основ професійної майстерності студентів в певній області діяльності, розвиток професійних компетенцій. Поняття професійна компетенція розглядається як категорія, що виходить за рамки професійної кваліфікації. Вона включає здатність мобільно діяти в певній ситуації, застосовуючи свій професійний досвід для самостійного вирішення виниклих завдань. Зміст освіти стає надбанням особи тільки в процесі її власної активної діяльності. Ця діяльність повинна бути раціонально організована, вилитися в ті або інші організаційні форми.

Розвиток форм і методів організації практичного навчання у Вузах можливо за умови, якщо:

- форми практичного навчання передбачають розвиток індивідуальних здібностей і творчої активності студентів;
- розроблена методика впровадження інноваційних форм практичного навчання, проведений аналіз їх ефективності;
- розроблено методичне забезпечення інноваційних форм навчання і здійснено поліпшення учбово-виробничої бази.

В процесі роботи над питаннями підвищення рівня практичної підготовки студентів Вузів необхідно вирішити наступні завдання:

1. визначити на якому рівні знаходиться теорія і методика організації практичної підготовки в нашій країні;
2. провести аналіз організації практичного навчання за кордоном, особливу увагу приділити матеріальній базі;
3. вивчити можливості отримання студентами робочих спеціальностей, як логічне завершення того або іншого виду практичного навчання;
4. розглянути можливість організації ступінчастої форми практичного навчання на основі модульної системи;
5. розробити і упровадити нові форми організації практичного навчання і визначити ефективність їх застосування;

Вирішення цих завдань направлене на підвищення ефективності організації практичного навчання і як наслідок на підвищення якості вищої освіти і конкурентно здібності його випускників

Література:

1. Закон України «Про вищу освіту» №2984 – III від 17.01.2002.
2. Алексюк А.М. Методи навчання і методи учіння. – К.: Знання, 1980.
3. Кравченко С.М., Іщенко Т.Д., Демешкант Н.А. та ін. Методичні рекомендації щодо впровадження в аграрних ВНЗ України III-IV рівнів акредитації окремих нормативних і навчально-методичних матеріалів з кредитно-модульної системи організації навчального процесу. - К.: Аграрна освіта, 2005. - 56 с.
4. Згуровський М.З. Підготовка кадрів – на рівень сучасних вимог. //Освіта і управління. - 1997. – №1.

Summary

To consider the question of practical preparation specialists certain of problem and ways and tasks of their decision are formulated .